

Dům Radost čeká na rekonstrukci

06.05.2021

Nová podoba památkově chráněné budovy bývalého Všeobecného penzijního ústavu má lépe odpovídat 21. století. Ta ale zároveň nesmí ztratit svou historickou hodnotu.

Současný stav kdysi moderní budovy, která rozsahem odpovídá celému bloku, je neuspokojivý. Spolumajitel a investor Martin Louda představil návrh rekonstrukce, který ale rozpoutal diskuze odborníků i veřejnosti. „Nejvíc nás trápí všeobecná změna objemu. Dílo je chráněnou památkou v podobě, v jaké se dochovalo — tedy ve své originální skladbě. Plán investora počítá mimo jiné se zastavením dvorů i nástavbou severního a jižního křídla o dvě podlaží. Řešené nástavby nerespektují původní hmotu a neodpovídají původním plánům autorů, nicméně ani variantně řešené dobové hmotové studie by nebyly u takto významné architektury pro památkovou péči relevantní,“ vysvětluje Pavlína Dolejská z Národního památkového ústavu.

Louda namítá, že „nová vrstva kvalitní architektury je nezbytná, aby se mohl dům stát polyfunkčním a projekt udržitelným, a má tedy jasné využití. Dojde k propojení funkcí uvnitř domu, ale také k jeho zprůchodnění a propojení s okolím, aby mohl sloužit obyvatelům Žižkova a přestal být bariérou, kterou v současnosti tvoří.“

Záměrem všech zúčastněných je vrátit pražskému mrakodrapu lesk a slávu, avšak při zachování hodnot kulturní památky. Že přestavbou ztratí svou historickou hodnotu, se obává i radní Pavel Křeček, který má na Praze 3 na starosti památkovou péči: „Ačkoliv městská část vítá, že investor plánuje dům rekonstruovat a oživit, nemělo by se tak dít na úkor ohrožení její památkové podstaty. Proto by se měl investor snažit co nejvíce zohlednit připomínky památkářů, aby památková hodnota této ikony českého funkcionalismu zůstala zachována v co největší míře. Případná ztráta hodnoty kulturní památky je pro nás nepřijatelná.“

Původní souhlas s plánovanou revitalizací vzala Praha 3 v lednu zpět. Podle Pavla Křečka došlo k přehodnocení stanoviska po upozornění komise pro urbanismus, veřejný prostor a regeneraci městské památkové zóny, která záměr investora nedoporučila ke schválení. „Návrh je pro mne naprosto nepřijatelný. Z navýšení všech čtyř nižších hmot vyplývá deformace proporcí. Kouzlo budovy bylo a dosud je v kontrastu nízkého a vysokého, hmot a dvorů. A v jeho autenticky dochovaných interiérech. Návrh chápu spíše jako vytěžování výjimečné architektury než jako ohleduplný vstup, umocnění či doplnění hodnot a nabídnutí kultivovaného prostředí se svébytnou smíšenou historickou a současnou atmosférou,“ vysvětluje architekt Petr Vorlík, který je členem komise. Podle ní navíc rada městské části ani výbor pro územní rozvoj neměly při rozhodování všechny podklady. Jde především o informaci, že v dané věci dosud Odbor památkové péče MHMP nerozhodl a záležitostí se intenzivně zabývá Národní památkový ústav.

Podle architekta Ivana Boroše z ateliéru Edit!, který spolupracuje na projektech kultivace veřejného prostoru Prahy 3, má stavba velký potenciál: „Aby se tyhle krásné objekty zachránily, a to i z hlediska památkové péče, musíme jim umožnit funkční transformaci. Budovy tohoto typu se musí adaptovat, nemůžou zůstat navždy stejné. Myšlenka předělání části kanceláří na bydlení mi přijde skvělá.“ Návrh podporuje i Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR), který už k projektu vydal souhlasné stanovisko. „Pravdou je, že IPR to posuzoval z urbanistického pohledu, nikoliv z pohledu památkové péče. Rekonstrukci vidí jako příležitost na větší prostupnost územím,“ říká Křeček.

Zástupci Domu Radost tvrdí, že o budoucí podobě místa stále jedná. „Společně s architektonickým ateliérem Qarta architektura a v návaznosti na diskuze, které proběhly, pracujeme na úpravě dokumentace pro územní rozhodnutí. Poté ji předáme Národnímu památkovému ústavu (NPÚ). S jeho

zástupci také celou věc intenzivně konzultujeme a snažíme se hledat kompromisy v návrzích jednotlivých částí tak, abychom dovedli návrh do finální podoby. V reakci na připomínky k původnímu projektu jsme například rozšířili množství intaktně zachovaných prvků a částí budovy, které budeme restaurovat,“ upřesňuje plány Louda.

Radnice doufá, že Národní památkový ústav i investor naleznou brzy shodu a projekt dospěje ke zdárnému konci. Pokud to vývoj událostí dovolí, budou si moci všichni zájemci současný stav domu prohlédnout v rámci festivalu Open House Praha, který se koná na začátku srpna.

Dům Radost

Funkcionalistická stavba vznikla v roce 1934 podle návrhu architektů Josefa Havlíčka a Karla Honzíka na místě bývalé plynárny. V minulosti sloužila jako administrativní budova Všeobecného penzijního ústavu a sídlo odborových svazů. S výškou 52 metrů se stala prvním pražským mrakodrapem.

Galerie

2 fotografie

